

[Løvig Simonsen]

skeligt, det kræver mange store tiltag, men alligevel, det lykkes måske hen ad vejen.

Når det drejer sig om kravene til industrien, er der også her stillet klare krav, men det tilføjes dog her, at næringssaltfjernelsen skal ske ved anvendelse af bedste tilgængelig teknologi, forstået som den rensning, der er teknisk opnåelig og økonomisk mulig for den pågældende virksomhedstype. Jeg går ud fra, at der her bliver tale om en særdeles kritisk gennemgang af disse virksomheders udledninger og ikke alene en kritisk gennemgang, men også en særdeles kraftig opstramning. Jeg vil her henvise til, at vi tidligere har gjort opmærksom på, at så mange som muligt af disse udledninger efter nødvendig rensning for giftstoffer bør føres til de kommunale rensningsanlæg. Dette vil også kunne give bidrag til kommunernes anlægs- og driftsudgifter.

Regeringens handlingsplan lever efter Socialdemokratiets opfattelse ikke op til den dagsorden, som regeringspartierne stemte for den 18. november sidste år. Den er utilstrækkelig og urealistisk. Den sikrer derfor ikke miljøet, men kun en højst tvivlsom og kortvarig enighed i regeringen.

Handlingsplanen foregiver desuden også at se på de samme udledninger til såvel overfladevand som til grundvand, men ved gennemlæsning finder man ikke nogen beregninger med hensyn til, hvad det betyder for at sikre grundvandet. Og for ikke igen at bringe miljøministeren i en rapportforvirringssituation skal jeg her gøre opmærksom på, at Socialdemokratiet har kaldt ministeren i samråd for at få afklaret, hvilke foranstaltninger regeringen agter at komme med på dette område; jeg henviser her til vandrådets forslag til handlingsplan. Skulle der være andre rapporter desangående, har ministeren jo mulighed for at fremsende disse eller sammendrage disse til udvalget forinden samrådet. Det er jo svært for udvalget at bede om diverse rapporter, når ikke engang miljøministeren kan holde sig ajour med vigtige udsagn.

En sådan fremgangsmåde vil også sikre ministeren imod ubehagelige overraskelser fra illoyale ministerkollegaer. Jeg forstår så godt miljøministerens utilfredshed med en sådan ministerkollega, men man vælger jo ikke altid selv; det gør statsministeren jo, og det har miljøet eller i hvert fald miljøministe-

ren at rette sig efter. Det ved vel selv en skolelærer.

Men hele dette gyllespil mellem landbrugsministeren og miljøministeren viser med al ønskelig tydelighed, at regeringen først og fremmest ønsker at sikre regeringen og dernæst landbruget, mere end at sikre miljøet.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KRF):

Jeg kan være enig med hr. Løvig Simonsen i, at handlingsplanen ikke opfylder dagsordenen af 18. november 1986. Jeg sagde allerede dengang, at det var en umulighed; jeg prøvede på at få lidt saglighed ind i debatten.

Men når nu Socialdemokratiet, SF og andre ønsker, at der skal være en gødningsafgift, eller at der skal være restriktioner, altså mål for, hvor meget man må bruge, så må jeg spørge: har man så tænkt på det, som landbruget eventuelt må gøre som modsvar til det, man pålægger det. Har man tænkt på, at landbruget så vil gå over til bælplanter? Har man tænkt på, at det kan gå over til kløvermarker igen? Har man tænkt på, at den animalske produktion kan reduceres? Har man tænkt på alle de ting, som kan influere på, hvor stort handelsgødningsforbruget skal være?

Hvis man får landbruget til at gå over til at bruge de planter, som selv producerer kvælstof, viser enhver undersøgelse, at kvælstofudledningen vil blive 4-10 gange større, end hvis man bruger handelsgødning, og derfor må jeg notere, at Socialdemokratiet og de andre med dette forslag ikke er interesserede i udledningen, men kun i afgiften. Hvis man er interesseret i udledningen, bliver man så sandelig nødt til at føje en hel del til denne handelsgødningsbegrænsning, nemlig hvilke afgrøder landmanden må dyrke, for ellers får det nøjagtig den modsatte effekt af det, man ønsker.

Derfor ønsker jeg, at vi allerede på nuværende tidspunkt kan få det ind i debatten, så man kan få den saglige vurdering af, hvad det i grunden er, Socialdemokratiet ønsker. Ønsker det en afgift for afgiftens skyld, eller ønsker det en reduktion af udledningen?

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):